

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

NOTAT

Til: Blå landskapsarkitekter as, v. Silje Winsnes

Kopi til:

Fra: Trond Knapp Haraldsen

Dato: 15.11.2022

Saksnr.:

Vurdering av jordkvalitet i forhold til planlagt utbygging gnr. 28, bnr. 6-7, gnr. 28, bnr. 38 og gnr. 28, bnr. 48 i Marker

Blå landskapsarkitekter har forespurt NIBIO om vurdering av jordkvalitet og muligheter for jordflytting i forbindelse med planlagt utbygging på Ysterudneset i Marker som omfatter eiendommene gnr. 28, bnr. 6-7, gnr. 28, bnr. 38 og gnr. 28, bnr. 48. NIBIO har ikke foretatt noen befaring av eiendommene og denne vurderingen er gjort ut fra opplysninger som finnes på NIBIOs kartportal Kilden.

Eiendommen gnr. 28, bnr. 48 er et fulldyrket jordbruksareal med en markant åkerholme med fjellblotning i vestre del. Jordbruksarealet er i drift og er om lag 28 dekar, kartlagt som svært god jordkvalitet. Jordsmonnet består av leirjordsmonn der størstedelen av arealet har dreneringsbehov. Geotekniske undersøkelser viser at det er varierende dybde til fjell. I borpunktene som ble undersøkt av Geoteknikk AS varierte dybden til fjell fra 0,5 til 14,5 m (Geoteknikk 2022).

Eiendommen gnr. 28, bnr. 6,7 er ikke et jordbruksareal, men også dette arealet har ut fra de geotekniske undersøkelsene løsmasser på 2-7 m tykkelse over fjell. Det forventes derfor at det også i dette området er jordsmonn som har kvalitet tilsvarende som dyrkbar jord selv om det ikke er kartlagt som dyrkbart av NIBIO. Arealet har vært skogbevokst av løvtrær, som i senere år er hogd ut. Området har nå glissent bestand av løvtrær og utgjør i overkant av 7 daa.

Arealet på eiendommen gnr. 28, bnr. 38 har i likhet med gnr. 28, bnr. 6, 7 vært skogbevokst der løvskogen nå er glisnet ut ved hogst i senere år. Dette arealet har nok også jordressurser og det er nok den bratte delen mot vest som har gjort at det ikke er vurdert som dyrkbart fordi det som evt. er dyrkbart da ville bli mindre enn 5 daa.

Det har vært foreslått jordflytting til gnr. 8, bnr. 25, Olerud østre. Denne gården ligger på østsiden av Rødenessjøen. Transportavstanden mellom det planlagte utbyggingsområdet på Ysterudneset og Olerud østre er ca. 15 km. Olerud Østre er et mindre bruk på 83,5 daa, hvorav 50,5 daa er jordbruksareal fordelt på 34,1 fulldyrka jord og 16,6 innmarksbeite. Terrenget på arealet som ikke er nyttet til jordbruksareal på denne gården er sterkt hellende og også arealene som er

innmarksbeite er bratte. Det er vanskelig å se for seg at jordflytting til denne gården vil være hensiktsmessig av to hovedårsaker:

- Det er lang transportvei for massetransport (ca. 15 km)
- Det er ikke mulig å oppnå fullgode jordbruksareal ved jordflytting på Olerud østre på grunn av terrengforholdene på gården

Det anbefales derfor å utrede andre, og mer nærliggende arealer for jordflytting dersom en skal gå videre med planene for utbygging på Ysterudneset. I forhold til gjeldende jordvernstrategi vil en utbygging av om lag 28 dekar jordbruksareal regnes som en stor utbygging der det vil kreves kompensierende tiltak som reetablering av jordbruksareal ved jordflytting, fortrinnsvis til areal som ikke er dyrkbare på grunn av liten jorddybde og ellers har egnede terrengforhold.

Det anbefales å gjøre mer grundige undersøkelser både av jorda på Ysterudneset og aktuelle areal å flytte jord til. Et referanseprosjekt i den sammenheng er utbyggingen av Hagejordet på Lillehammer (Haraldsen 2021) der en både undersøkte jordegenskapene på jordet som var planlagt utbygd og utredet ulike alternativer for jordflytting. I det prosjektet meldte det seg 20 brukere som var interessert å motta jord, og det ble etter nøye vurdering valgt to eiendommer for mottak av jord som både terrengmessig og logistikkmessig var egnet.

Referanser

Geoteknikk 2022. Geoteknisk datarapport inkl. stabilitet og prosedyre iht. NVE 1-2019. Ysterudneset.

Haraldsen, T.K. 2021. Utbygging på Hagejordet i Lillehammer. Undersøkelser av jordegenskaper og plan for reetablering av jordbruksareal. NIBIO Rapport 7(171).

<https://nibio.brage.unit.no/nibio-xmlui/handle/11250/2828093>